

ВОЛОНТЕРСЬКІ ПРОГРАМИ ЯК ОДНА ІЗ БАЗОВИХ КОНЦЕПЦІЙ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

*Кліпкова О. І. к.е.н., доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом*

*Львівський національний університет імені Івана Франка
oksana.klipkova@lnu.edu.ua*

Формування соціально відповідального суспільства відбувається через парадигму створення зовнішніх та внутрішніх концептів соціально-етичного характеру. Соціальна відповідальність є тією основою, на якій побудовано майже уся система взаємовідносин у суспільстві. Вона виступає невід'ємною складовою у системі відносин особистість-держава-підприємництво-суспільство.

Відповідальна особистість – це людина, яка усвідомлює персональну відповідальність перед сім'єю, трудовим колективом тощо, і, будучи у своїх установах відповідною до вимог моралі, з якими є взаємозалежними усталені традиції сім'ї та колективу, реалізує це своє усвідомлення в практичній сфері, що дає змогу визначити її як відповідальну людину [1].

Соціальна відповідальність як поняття є багаторівневим. Вона виявляється на особистісному рівні через ступінь громадянської зрілості особистості та є базовою для інших рівнів. Від світосприйняття та усвідомлення людиною своєї значущості у світових перетвореннях, від її прагнення до перетворень у всіх сферах свого життя, залежать її прояви і на інших рівнях.

Соціальна відповідальність людини – це актуалізація особистістю соціально відповідальної поведінки, її постійне відтворення, – це уміння її здійснювати, демонструвати на практиці, втілювати у повсякденне життя [2].

На сьогодні однією із суспільних ролей, якою забезпечується соціальна сфера в Україні є волонтерство. Без участі волонтерів є складною діяльність громадських організацій, ускладнюється реалізація засад благодійності.

Згідно із визначенням Генерального секретаря ООН до волонтерства належить діяльність, основою якої є турбота про людей, солідарність і гуманна корисливість, духовна якість і громадянська чеснота, багате джерело людського досвіду, нові інтелектуальні ресурси, участь і відповідальність, як суть активної громадянської позиції і благого управління, етичний стандарт, нове бачення

соціальної діяльності [3]. Соціальна відповідальність волонтерського руху реалізується через створення та впровадження волонтерських програм. Волонтерська програма може існувати як сукупність довгострокових заходів та інститутів їх реалізації, формує нове ставлення до зайнятості у галузі соціального захисту.

Реалізація волонтерської програми можлива через втілені волонтерські ініціативи шляхом аналізу потреб громади, визначення можливих стейкхолдерів, використання фандрайзингу та обґрунтування власних ресурсних обмежень та організаційних можливостей. Структура програми передбачає мету, завдання, очікувані результати. Кожна із стадій реалізації волонтерської програми повинна бути достатньо гнучкою для врахування зовнішніх детермінантів, таких як зміна політичних та економічних умов країни та громади, формування та нова координація правового поля волонтерської діяльності тощо.

Одним із основних завдань здійснення волонтерських ініціатив є менеджмент персоналу в межах програми, що здійснюється в залежності від особливості діяльності: відбір за віком, статтю, професійними здібностями, мотивацією тощо.

Незважаючи на велику множину використаного запозиченого зарубіжного досвіду волонтерства, доцільно, зважаючи на ментальну, поведінкову, економічну та інші відмінності України використати національні особливості стратегії створення волонтерської програми, що базуватимуться на наступних засадах:

1. Волонтерство – одна із стратегій розвитку організацій та суспільства.

2. Інструментарій реалізації волонтерської громади визначається її культурними, ментальними та економічними особливостями.

3. Волонтерська праця – є позитивним чинником формування особистості індивіда та однією із важливих соціальних ролей.

Отже, волонтерство – є одним із шляхів доступу до знань, умінь та ресурсів у соціально відповідальному суспільстві.

Література.

1. Кіріченко, О. Ю., and В. Й. Куценко. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку суспільства. *Економіка і менеджмент 2016: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: 14-15.

2. Колот, А. Соціальна відповідальність людини як чинник стійкої соціальної динаміки: теоретичні засади. *Україна: аспекти праці* 3 (2011): 3-9.

3. Армія FM URL:<https://www.armyfm.com.ua/mizhnarodnij-den-volonteriv-vidznachayut-5-grudnya/>